

Bordāns: No uzturlīdzekļu parāda atmaksas neviens nevarēs izvairīties

Publicēts: 18.02.2022.

Ceturtdien, 17. februārī, Ministru prezidenta biedrs, tieslietu ministrs Jānis Bordāns tikās ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas (UGFA) direktoru Edgaru Līcīti, lai izvērtētu esošos tiesību ierobežojumus personām, kuri saviem bērniem nav maksājuši uzturlīdzekļus.

☞ *Ministru prezidenta biedrs, tieslietu ministrs Jānis Bordāns: "Bērna intereses ir pirmajā vietā! No uzturlīdzekļu parāda atmaksas neviens nevarēs izvairīties – šim parādam nav noilguma un to nedzēs maksātnespējas procedūra. Paša parādnieka interesēs ir pēc iespējas ātrāk sākt risināt jautājumu par savām parādsaistībām."*

Likums paredz virkni instrumentu, kurus iespējams izmantot, ja parādnieks izrāda gatavību sadarboties ar UGFA vai ar parāda atgūšanā iesaistītajām institūcijām. Likums paredz iespēju izmantot individuālus risinājumus, izvērtējot katru atsevišķu gadījumu un parādnieka finanšu stāvokli (viņa ieņēmumus un objektīvos izdevumus).

UGFA apkopotie rādītāji liecina, ka arī uzturlīdzekļu parādnieku tiesību ierobežošana dod pozitīvu rezultātu. Jaunākais uzturlīdzekļu parādnieku tiesību ierobežojums ir liegums viņiem piedalīties azartspēlēs. Lai gan aizliegums ir spēkā jau no 2021.gada 1.maija un lielākā parādnieku daļa apzinās, ka viņiem ir liegts spēlēt, tomēr šogad janvārī 4384 uzturlīdzekļu nemaksātāji ir centušies pārbaudīt, kā liegums darbojas, un tā rezultātā ir atturēti no spēlēšanas. Tādējādi vairāk nekā desmitā daļa parādnieku, arī pastāvot liegumam, cenšas ieguldīt līdzekļus azartspēlēs, tā vietā, lai norēķinātos par savu bērnu uzturēšanu, uzsver J.Bordāns.

Tikšanās laikā UGFA vadītājs sniedza informāciju arī par citām aktualitātēm uzturlīdzekļu jomā. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, šogad janvārī ir samazinājies to personu skaits, kas iesnieguši UGFA pieteikumu uzturlīdzekļu izmaksai bērnu uzturēšanai. Tāpat arī samazinājies parādnieku skaits, kuru vietā valsts izmaksājusi uzturlīdzekļus viņu bērnu uzturēšanai. Vēl lielāks efekts ir redzams jaunu iesniegumu saņemšanā par uzturlīdzekļu izmaksu. Savukārt regresa kārtībā atgūto līdzekļu apmērs, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2021.gadā ir palielinājies par 17% un sasniedzis jaunu rekordu – 14 570 904 eiro.

UGFA apkopotie rādītāji apliecina, ka pozitīvu rezultātu ir devuši arī citi – jau pirms vairākiem gadiem – ieviestie uzturlīdzekļu parādnieku tiesību ierobežošanas pasākumi. Piemēram, 2021.gadā Uzturlīdzekļu garantiju fonda parādniekiem piemēroto transportlīdzekļu un kuģošanas līdzekļu vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegums ir piemērots 623 gadījumos.

Savukārt policijai ir nosūtīti 1306 iesniegumi kriminālprocesa uzsākšanas izvērtēšanai. Par UGFA lēmuma nepildīšanu personu var saukt pie kriminālatbildības, kā sodu piemērojot īslaicīgu brīvības atņemšanu, piespiedu darbu vai naudas sodu.

Kopš 2017.gada 1.aprīļa uzturlīdzekļu parādnieks var vērsties Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijā ar iesniegumu, lūdzot noslēgt vienošanos par kārtību, kādā parādnieks veic uzturlīdzekļu un likumisko procentu maksājumus. Pērn noslēgto vienošanos skaits ir sasniedzis līdz šim vislielāko rādītāju – 2303 (piemēram, 2018.gadā – 1024). Savukārt kopš 2021.gada septembra pilotprojekta ietvaros uzturlīdzekļu parādnieku lietas tiek nodotas ārpusstiesas piedziņai. Pēc grozījumu spēkā stāšanās ārpusstiesas piedziņējam nodotas jau vairāk nekā 1200 uzturlīdzekļu lietas.

<https://www.ugf.gov.lv/lv/jaunums/bordans-no-uzturlidzeklu-parada-atmaksas-neviens-nevares-izvairities>